

גוש עציון והסיכוי להסכם של שתי מדינות

מאי, 2017

למרות מה שמספרים לנו על גוש עציון :

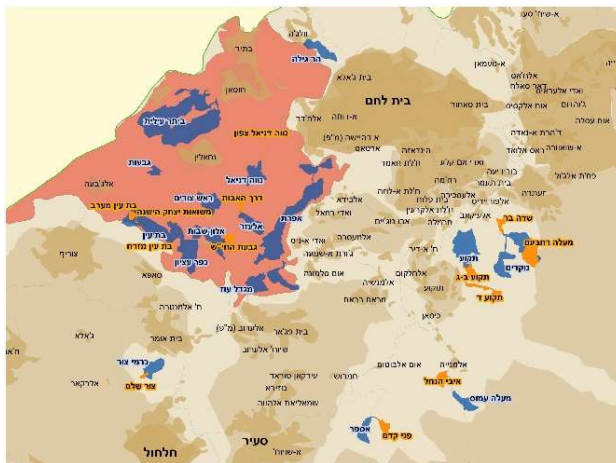
- א. חלקים נרחבים מגוש עציון לא יוכלו להיות חלק מהסכם של שתי מדינות, והם מהווים למעשה מכשול לשלום
- ב. אין כמעט כל דימיון בין גוש עציון ההיסטורי לבין גוש עציון של היום
- ג. לצד השכנות הטובה יש גם סיפורים של פגיעה בפלסטינים, השתלטויות על קרקע ולא מעט עוינות הדדית

לתומכי הפתרון של שתי מדינות אסור ללכת שבי אחר הפרופגנדה המתנחלית שמשתמשת ב"קונצנזוס" המדומה לגבי גוש עציון כדי לקבוע עובדות שיהפכו את הפתרון לקשה עד בלתי אפשרי.

א. חלקים מגוש עציון לא יוכל להיות חלק מהסכם של שתי מדינות

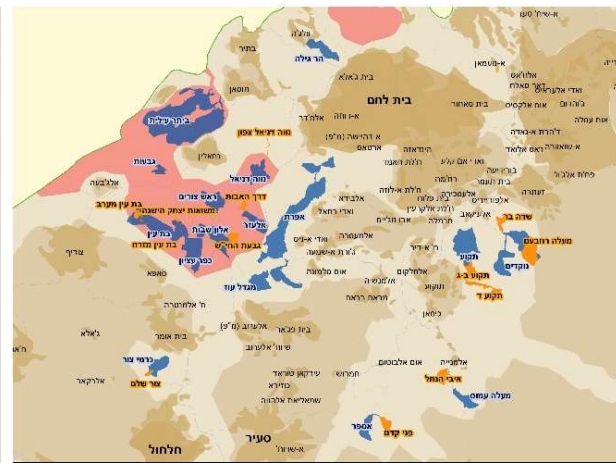
חלק מההתנחלויות של גוש עציון יוכלו ככל הנראה להיות מסופחות לישראל במסגרת הסכם קבע של שתי מדינות לשני עמים בתמורה לחילופי שטחים. אבל חלק מההתנחלויות של גוש עציון מהוות מכשול אמיתי לשלום, שקשה עד בלתי אפשרי יהיה לספח אותן במסגרת חילופי שטחים. למרות זאת ממשלת ישראל ממשיכה לטפח ולפתח אותן בתירוץ של "גוש עציון בקונצנזוס".

גוש עציון לפי גדר ההפרדה (באדום)

ע"פ תוואי גדר ההפרדה המתוכנן ע"פ החלטת הממשלה

גוש עציון במסגרת הסכם פוטנציאלי (באדום)

ע"פ מודל ההסכם של יוזמת ז'נבה

כפי שניתן לראות במפה :

- כל ההתנחלויות המזרחיות של גוש עציון (תקוע, נוקדים, אספר ומעלה עמוס והמאחזים שלהן), חוסמות את הפיתוח של אזור בית לחם מדרום מזרח. כמו כן, על מנת לספחן במסגרת הסכם יהיה על ישראל למצוא היקף עצום של קרקע להחלפה (לצורך חילופי שטחים) שאין בנמצא. מאז 2008 (פתיחת כביש ליברמן) הוכפל מספר המתנחלים בהתנחלויות המזרחיות הללו והן בתנופת בנייה מתמשכת.
- בצד הישראלי של תוואי גדר ההפרדה שוכנים 6 ישובים פלסטיניים ובהם כ-26,000 תושבים (וולגיה, בתיר, חוסאן, נחאלין, ואדי פוקין אלגיבעה) – שלא ניתן יהיה לספח אותם לישראל במסגרת הסכם.
- ההתנחלות אפרת ומגדל עוז שוכנות ממזרח לכביש 60 – הכביש הראשי בין דרום הגדה המערבית לבין בית לחם. סיפוחן לישראל יקטע את עורק התחבורה המשמעותי היחיד בדרום הגדה ויחיתוך אותה לשניים. כמו כן, הן חוסמות את הפיתוח הפוטנציאלי של בית לחם דרומה. יהיה קשה מאוד להגיע להסכמה על התנחלויות אלה, וישראל תיאלץ לשלם מחיר כבד (כספי, פוליטי וטריטוריאלי) על מנת לשכנע את הפלסטינים להסכים לסיפוחן, אם בכלל זה יתאפשר.

ב. אין כמעט כל דמיון בין גוש עצינן ההסטורי לבין גוש עצינן הנוכחי

גוש עצינן ההסטורי החל ב-1927 בנסיונות ראשונים להיאחז בשטח. עד 1948 הוקמו מדרום לבית לחם ארבעה קיבוצים: **כפר עצינן (1943), משואות יצחק (1945), עין צורים (1946), רבדים (1947)**. ההתיישבות הצליחה לפרוח במשך חמש שנים, אבל ב-1948 הקיבוצים נפלו בידי הירדנים והוחרבו במלחמה אחרי טבח מזעזע.

גוש עצינן ההתנחלותי כיום	גוש עצינן ההסטורי
	
38 ישובים (מאחזים, התנחלויות ואזורי תעשייה)	ארבעה ישובים
כ-35,000 דונם שטח ההתנחלויות כ-59,100 דונם שטח שיפוט להתנחלויות	כ-1,000 דונם
כ-90% אדמות שנלקחו ע"י "הכרזה" על אדמות מדינה כ-7% אדמות שנרכשו ע"י יהודים כ-3% אדמות פרטיות שנתפסו לצרכי ביטחון	אדמות שנרכשו ע"י יהודים
כ-90% ישובים פלסטינים ובהם קרוב ל-300,000 פלסטינים	עשרות בודדות של ישובים פלסטינים בסביבת הגוש
מכל עברי בית לחם; ודרומה עד כ-5 ק"מ מחברון	מדרום מערב לבית לחם

והערה על זכותנו בגוש עצינן: למרות שישראל מתעקשת, בצדק, שהפלסטינים שב-1948 איבדו את בתיהם בשישראל, לא יוכלו לשוב אליהם פיסית, היא משתמשת בטיעון של זכות השיבה לנכסים שאבדו ב-1948 עבור אזרחיה בגוש עצינן. זהו תקדים מסוכן שפוגע בתוקף המוסרי של הקביעה הישראלית לגבי השיבה הפלסטינית.

ג. יחסי השכנות

אמנם בגוש עצינן ישנם מקרים רבים של יחסים טובים בין מתנחלים לבין שכניהם הפלסטינים, אך גם בגוש עצינן יש לצערנו מקרים של אלימות וגזל קרקעות, ראו למשל: <http://peacenow.org.il/derech-haavot-settlers>. כדאי גם לזכור שבתנאים הקיימים יש אוכלוסיה אחת שלה יש זכויות מלאות שאנשיה קובעים למעשה את החוקים ואת הנעשה במרחב, לעומת אוכלוסיה שניה, נטולת זכויות, שמקבלת מדי פעם, סיוע הומנטרי משכניה. זהו יחס פטרוני, שמשמר את הפערים ואת יחסי הכוחות. דו הקיום בין ישראלים לפלסטינים בשטחים בתנאים הנוכחיים הם כמו **דו קיום בין סוס לרוכבו**.

מידע נוסף: <http://peacenow.org.il/eitam-full-story>

<http://www.keremnavot.org/hegushetzion>